

Vážení,

Jménem Rady Asociace ApPPP se na Vás obracíme s naléhavou prosbou o zahájení jednání týkajícího se otázky financování činnosti školských poradenských zařízení, zejména pedagogicko-psychologických poraden.

Rámcový popis situace:

Společně s reformou financování regionálního školství došlo ke změně financování činnosti školských poradenských zařízení. Původní model, jehož východiskem byl počet potencionálních klientů ve spádovém regionu (kraj, okrese), byl nahrazen modelem novým. V něm je klíčovým údajem počet klientů, kterým byla poskytnuta a ukončena péče v předchozím školním roce.

Již v době, kdy byla změna připravována, upozorňovala řada zkušených poradenských pracovníků na rizika s ní spojená:

- Model vůbec nezohledňuje počet jednotlivých činností, které souvisí s poskytnutím poradenské služby. Takový postup má potenci sklouzávat k jejímu rychlému ukončení, resp. formálnímu poskytování. Při značné rozmanitosti poradenské práce je toto nežádoucí.

Chceme-li, aby poradenská služba odpovídala současným evropským trendům, byla pro klienty smysluplná a dokázala přispět k řešení jejich situace, musíme vytvořit odborným poradenským pracovníkům podmínky pro plné naplnění možností poradenské služby v celé její šíři dle potřeb klienta.

- Zejména v pedagogicko-psychologických poradnách je počet ošetřených klientů meziročně proměnlivý nikoli v desítkách, ale spíše ve stovkách klientů. To se může zdát v celkovém počtu klientů, který se v poradnách počítá na tisíce, jako pohyb vcelku zanedbatelný.

Při přepočtu (například na 150 nebo 200 klientů) na jednoho odborného pracovníka může však i toto, v celkovém počtu zdánlivě nevýznamné, kolísání vést k citelnému poklesu/růstu povoleného limitu počtu zaměstnanců.

V důsledku dlouhodobě trvajících mimořádných opatření vlády proti pandemickému šíření nákazy COVID-19 došlo ve školských poradenských zařízeních k citelnému poklesu realizovaných činností, které statistické výkaznictví sleduje. Přestože byla v ŠPZ pro individuální práci otevřena, epidemiologická opatření doporučovala vyhledávat služby jen v nezbytně nutných případech. Pozvaní klienti se často omlouvali z důvodu obav z nákazy, nemoci či karantény, zcela přerušena byla skupinová práce. Významně vzrostl počet neodpracovaných dní personálu (pracovní neschopnost, karanténa, ošetřování člena rodiny v době uzavření škol). V důsledku distanční výuky došlo k výraznému poklesu nových žádostí o poskytnutí poradenské služby. Tím se sice otevřela možnost navýšení počtu opakovaných činností s jednotlivými klienty, to se však při stávajícím nastavení financování nezohledňuje.

Zároveň docházelo k častým online či telefonickým konzultacím, které nebyly spojeny s informovaným souhlasem, a tudíž nemohly být zaneseny do statistického výkazu jako „noví“ klienti.

Zástupci řady školských poradenských zařízení napříč celou republikou se tak důvodně obávají, že při zachování stávajícího modelu financování bude rozpočet pro příští kalendářní rok, vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem, prakticky likvidační.

Návrh řešení:

Pro financování činnosti školských poradenských zařízení v roce 2021 navrhujeme vycházet ze statistického výkazu za školní rok 2018/2019, tj. rok, do jehož průběhu nezasáhla doba „covidová“ a s ní spojená mimořádná opatření. Navržený krizový postup by byl uplatněn právě jen u těch školských poradenských zařízení, kterým sledované výkony ve školním roce 2019/20 poklesly.

Jedná se o návrh krizového opatření, které pomůže překonat nejnáročnější období a poskytne časový prostor pro otevření seriózní diskuze o možné změně financování školského poradenského systému v následujících letech.

Již nyní zaznamenávají školská poradenská zařízení nárůst poptávky po poradenských službách, které by pomohly překonat nejrůznější obtíže související s distanční výukou. I proto považujeme za naprosto nezbytné zachovat počty odborných pracovníků školských poradenských zařízení minimálně ve stávajícím rozsahu. Zároveň naléhavě navrhujeme hledat takový model financování, který zohlední současnou potřebu navýšení intervenční práce s klienty, opakovaných činností a návštěv na školách, metodických činností s pedagogy a odbornými pracovníky školních poradenských pracovišť, a bude počítat se zvýšenou potřebou rozšířením našich služeb vzhledem k dlouhodobými plošným dopadům pandemie na psychické prospívání a vzdělávání našich klientů.

28.5.2021

Za radu ApPPP

Mgr. Soňa Baldrmannová, předsedkyně